

GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ OBZOR

ČASOPIS ÚSTŘEDNÍ SPRÁVY GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

ŘÍDÍ:

INŽ. VLADISLAV SACHUNSKÝ,

NÁMĚSTEK PŘEDSEDY ÚSTŘEDNÍ SPRÁVY GEODÉZIE A KARTOGRAFIE A VEDOUcí REDAKCE

Členové redakční rady:

Prof. inž. dr. Josef Böhm Dr Sc, inž. Miloš Cimbálník C Sc, inž. Karel Dvořák, prof. dr. František Fiala Dr Sc, inž. Karel Hodač, inž. Ladislav Janoušek, inž. Ján Kocián, doc. inž. dr. Václav Krumphanzl, prof. inž. dr. František Kuska, inž. Rudolf Malivánek, inž. Zdeněk Mašín, inž. Karel Pecka, inž. Jozef Petráš, inž. dr. Bedřich Polák, inž. František Poslušný, inž. Jindřich Pschorn, inž. Vladislav Sachunský, inž. Václav Steklý, inž. František Štorkán

Výkonný redaktor: inž. František Štorkán

SVAZEK 7/49, ROK 1961

Vychází v druhé dekádě každého měsíce

PRAHA 1961

VYDÁVÁ

ÚSTŘEDNÍ SPRÁVA GEODÉZIE A KARTOGRAFIE
VE STÁTNÍM NAKLADATELSTVÍ TECHNICKÉ
LITERATURY

TISKNE MÍR, NOVINÁŘSKÉ ZÁVODY, ZÁVOD 1, PRÁCE, VÁCLAVSKÉ NÁM. 15, PRAHA 1 - NOVÉ MĚSTO

OBSAH

Úvodní články		
K 17. výročí osvobození Bulharska slavnou Sovětskou armádou	141	
Prohlubujeme československo-sovětské přátelství i na úseku geodézie a kartografie	201	
Hlavní články podle autorů		
B e r v i d a, Z d. - H o j o v e c, V I.: Nomografické řešení délkové a úhlové opravy při srážce mapy	16	
B l u n á r, J.: Zákonitosti morfologicky kludného terénu	181	
B ö h m, J.: Zákon současného hromadění nahodilých a systematických chyb	41	
B ö h m, J.: Kritéria systematických chyb	61	
B u r š a, M.: Možnosti využití a význam umělých družic Země pro geodézii	123,152	
B u t k e v i č, A. V.: Porovnání vzorců pro řešení druhé hlavní geodetické úlohy při vzdálenosti do 700—800 km	201	
D a v i d, B.: Zjišťování směrových oprav železničního oblouku zpřesněnou metodou jednotlivých příčných posunů	26	
D e l o n g B.: Výsledky ověřovacích zkoušek tellurometru MRA 1/CW	86,104	
D j a č e n k o, L. F.: Dvoustupňové vyrovnání trigonometrické sítě s měřenými vodorovnými směry podle závislých pozorování	205	
G á l, P.: Možnosti použitia leteckej fotogrammetrie pri projektovaní ciest	185	
G e r l a c h, R.: Určení vnější orientace leteckého snímku pomocí měřítkových bodů	12	
H e j l, M.: Geodet — důležitý článek v projekci, výstavbě a rekonstrukci průmyslových závodů a účelových staveb	70	
H o f m a n n, O. — S t a r o s c z i k, H.: Přesnost stereoplanigrafu VEB Carl Zeiss Jena	166	
H o j o v e c, V I. — B e r v i d a, Z d.: Nomografické řešení délkové a úhlové opravy při srážce mapy	16	
Charamza, F.: Výpočet obou hlavních geodetických úloh na samočinném počítači Ural I	6	
J o n č e v, V.: Projektování výškových úprav v Bulharsku	146	
K a r n o l d, J. — P u k l, M.: Provozní práce s tellurometrem	221	
K e i l, I.: Mapové podklady pro řešení územně plánovací problematiky výstavby venkovského osídlení a rozvoje zemědělské výroby	228	
K l e c k e r, A.: Geodetické podklady pro projekty komunikací	115	
K o u b a, J.: O vyšší společenskou účinnost naší kartografické tvorby	83	
M a r č á k, P.: Niekoľko poznatkov z odboru geodézie a kartografie v Rakúsku	108	
M a r š í k, Z b.: 22. Zeissův fotogrammetrický kurs v Budapešti	217	
M a r š í k, Z b.: Příspěvek k zlepšení technologie vyhotovování fotoplánů	161	
M i č e v, M.: Zvláštnosti při hospodářskotechnické úpravě pozemků v horských a polohorských TKZS v Bulharské lidové republice	141	
M i c h a l č á k, S.: Československé geodetické přístroje	213	
M i c h a l č á k, S.: O skúšaní minutového teodolitu	171	
N á d v o r n í k, B.: Projekt — základ dokonalého plánování	32	
P i c h l í k, V.: Drobyševův topografický stereometr STD-2 a revize fotogrammetricky vyhodnoceného výškopisu na mapě v měřítku 1:10 000	21	
P o l á k, B.: Orientace polygonu pomocí Měsíce	53,73	
P r o c h á z k a, F.: Deset let střední průmyslové školy zeměměřické v Praze	101	
P r ů š a, J.: Plnění úkolů druhého pětiletého plánu a hlavní úkoly třetího pětiletého plánu v geodézii a kartografii ČSSR	1	
P r ů š a, J.: Čtyřicet let Komunistické strany Československa	81	
P u k l, M. — K a r n o l d, J.: Provozní práce s tellurometrem	221	
R a m b o u s e k, J. — R ů k l, A.: Změny zeměpisné šířky na Geodetické observatoři Pecný v období 1958,7—1959,9	190, 208, 225	
R ů k l, A. — R a m b o u s e k, J.: Změny zeměpisné šířky na Geodetické observatoři Pecný v období 1958,7—1959,9	190, 208, 225	
S t a r o s c z i k, H. — H o f m a n n, O.: Přesnost stereoplanigrafu VEB Carl Zeiss Jena	166	
Š í m a, J.: Vlastnosti leteckých filmů používaných pro fotogrammetrické mapování	111	
Š ů t t i, J.: Merania a ich náhodné chyby z hľadiska dialektického materializmu	121	
V y s k o č i l, P.: Převod průsečnicového pravoúhlého nomogramu na kruhový	25	
V y s k o č i l, P.: Chyby kapalinových kompenzátorů	65	
V y s k o č i l, P.: Reléový počítač Z 11	128	
Z e m a n, J.: Nová čs. norma o měření posuvů staveb	33	
Z e m a n, J.: Maďarské geodetické přístroje moderní konstrukce	230	
Ž e n č, M.: Astronomické určení azimutu měřením na hvězdu v blízkosti elongace	45	
Různé		
IX. kongres Mezinárodní fotogrammetrické společnosti	129	
Ještě k revizi fotogrammetricky vyhodnoceného výškopisu na mapách v měřítku 1:10 000	133	
Hlídky		
Diskuse, kritiky a sebekritiky	118	
Geodetické počtářství v praxi	19	
Geodetické stroje, přístroje a pomůcky	35, 158, 238	
Literární hlídka	57, 80, 98, 119, 134, 156, 176, 195, 218, 238	
Rozmanitosti	20, 37, 60, 99, 137, 158, 198, 239	
Z činnosti Československé vědeckotechnické společnosti	98, 123, 158, 218	
Z geodetické praxe	96, 117	
Zlepšovací návrhy, problémy a stanoviska	20, 35, 94	

СОДЕРЖАНИЕ

Вступительные статьи	
К 17-й годовщине освобождения Болгарии доблестной Советской Армией	141
Чехословацко-советская дружба глубже развивается также в области геодезии и картографии	201
Главные статьи по авторам	
Бервида, З. — Гойовец, Вл.: Номографическое решение линейной и угловой поправок при деформации карты	16
Блунар, Й.: Закономерности морфологически спокойного рельефа	181
Бэм, Й.: Закон совместного распределения случайных систематических ошибок	41
Бэм, Й.: Критерии систематических ошибок	61
Бурша, М.: Возможности применения и значение искусственных спутников Земли в геодезии	123, 152
Буткевич, А. В.: О сравнении формул для решения обратной геодезической задачи при расстояниях до 700—800 км	201
Давид, Б.: Определение поправок направлений железнодорожной кривой при помощи уточненного метода отдельных поперечных смещений	28
Делонг, Б.: Результаты геодезических испытаний теллуromетра MRA 1/CW	85, 104
Дьяченко, Л. Ф.: О двухгрупповом уравнивании по способу условных наблюдений триангуляций с измеренными направлениями	205
Гал, П.: Возможности применения аэрофотосъемки при проектировании дорог	185
Герлах, Р.: Определение абсолютной ориентировки аэроснимка при помощи масштабных точек	12
Хейл, М.: Геодезист — важное звено при проектировании, строительстве и реконструкции промышленных заводов и специальных построек	70
Гофманн, О. — Старосчик, Х.: Точность стереопланиграфа VEB Карл Цейсс Йена	166
Гойовец, Вл. — Бервида, З.: Номографическое решение линейной и угловой поправок при деформации карты	16
Харамза, Ф.: Вычисление обеих главных геодезических задач при помощи вычислительного автомата Урал 1	6
Йончев, В.: Проектирование земляных работ в Болгарии	146
Карнольд, Я. — Пукл, М.: Производственные работы с теллуromетром	221
Кейл, И.: Картматериалы для решения проблем районного планирования селений и развития сельскохозяйственного производства	228
Клекер, А.: Геодезическая основа для проектов путей сообщения	115
Коуба, Я.: За повышение общественной эффективности нашего картографического производства	83
Марчак, П.: Некоторые информации из области геодезии и картографии в Австрии	108
Маршик, З.: 22-й фотограмметрический курс Цейсса в Будапеште	217
Маршик, З.: К вопросу об улучшении технологии изготовления фотопланов	161
Мичев, М.: Особенности при землеустроительных работах в сельскохозяйственных кооперативах (ТКЗС) в горных и холмистых областях Народной Республики Болгарии	141
Михалчак, С.: Чехословацкие геодезические инструменты	213
Михалчак, С.: Об исследованиях минутного геодолита	171
Надворник, Б.: Проект — основа совершенного планирования	32
Пихлик, В.: Топографический стереометр Дробышева STD-2 и контроль фотограмметрически построенного рельефа на карте в масштабе 1:10 000	21
Поллак, Б.: Ориентирование полигона при помощи Луны	53, 73
Прохазка, Ф.: Десять лет среднего геодезического техникума в Праге	101
Пруша, Я.: Выполнение задач второго пятилетнего плана и главные задачи третьего пятилетнего плана в области геодезии и картографии в ЧССР	1
Пруша, Я.: Сорок лет Коммунистической партии Чехословакии	81
Пукл, М. — Карнольд, Я.: Производственные работы с теллуromетром	221
Рамбоусек, Ян — Рыкл, А.: Изменения географической широты на Геодезической обсерватории Пецны в интервале 1958, 7—1959, 9	190, 208, 225
Рыкл, А. — Рамбоусек, Ян: Изменения географической широты на Геодезической обсерватории Пецны в интервале 1958, 7—1959, 9	190, 208, 225
Старосчик, Х. — Гофманн, О.: Точность стереопланиграфа VEB Карл Цейсс Йена	166
Шима, И.: Свойства аэроснимков, используемых для фотограмметрического картографирования	111
Шютти, Ю.: Наблюдения и их случайные ошибки с точки зрения диалектического материализма	121
Высочил, П.: Преобразование сетчатной прямоугольной номограммы в круговую	25
Высочил, П.: Ошибки жидкостных компенсаторов	55
Высочил, П.: Релейная вычислительная машина Z 11	128
Земан, Й.: Новая чехословацкая норма об измерениях деформаций сооружений	33
Земан, Й.: Венгерские геодезические инструменты современной конструкции	230
Женч, М.: Астрономическое определение азимута из наблюдений светила вблизи элонгации	45
Разное	
IX-й конгресс Международного фотограмметрического союза	129
Еще к вопросу о контроле фотограмметрически построенного рельефа на картах в масштабе 1:10 000	133
Обзор	
Дискуссии, критики и самокритики	119
Практика геодезических вычислений	19
Геодезические инструменты, приборы и приспособления	35, 158, 238
Литературное обозрение	57, 80, 98, 119, 134, 156, 176, 195, 218, 238
Разное	20, 37, 60, 99, 137, 158, 198, 239
Из деятельности Чехословацкого научно-технического общества	98, 123, 158, 218
Из геодезической практики	96, 117
Рационализаторские предложения, проблемы и мнения о них	20, 35, 94

I N H A L T

Leitartikel	
Zum 17. Jahrestag der Befreiung Bulgariens durch die ruhmvolle Sowjetarmee	141
Wir vertiefen die tschechoslowakisch-sowjetische Freundschaft auch im Fachgebiet Geodäsie und Kartographie	201
Hauptartikel	
Bervida, Zd. — Hojovec, Vl.: Bestimmung der Längen- und Winkelverbesserung beim Karteneingang mit Hilfe eines Nomogramms	16
Blunár, J.: Gesetzmäßigkeiten eines morfologisch ruhigen Geländes	181
Böhm, J.: Gesetz der gleichzeitigen Fortpflanzung zufälliger und systematischer Fehler	41
Böhm, J.: Kriterien systematischer Fehler	61
Burša, M.: Möglichkeiten einer Ausnutzung und Bedeutung der künstlichen Erdsatelliten im Vermessungswesen	123, 152
Butkewitsch, A. V.: Vergleich der Formeln zur Lösung der zweiten geodätischen Hauptaufgabe für Entfernungen bis 700—800 km	201
David, B.: Bestimmung der Richtungsverbesserungen eines Eisenbahnbogens nach der vergenauerten Methode der einzelnen Querverschiebungen	28
Delong, B.: Ergebnisse der Untersuchungsprüfungen des Tellurometers MRA 1/CW	86, 104
Djačenko, L. F.: Ausgleichung trigonometrischer Netze in zwei Gruppen mit gemessenen horizontalen Richtungen nach bedingten Beobachtung	205
Gál, P.: Möglichkeit der Anwendung der Luftbildaufnahme bei der Projektierung von Straßen	185
Gerlach, R.: Die Bestimmung der äußeren Orientierung einer Luftaufnahme mit Hilfe von Maßstabspunkten	12
Hejl, M.: Der Geodät — ein wichtiges Glied beim Projektieren, beim Aufbau und bei der Rekonstruktion von Industriewerken und zu anderen Zwecken dienender Bauten	70
Hofmann, O. — Starosczyk, H.: Die Genauigkeit des Stereoplanigraphen des VEB Carl Zeiss Jena	166
Hojovec, Vl. — Bervida, Zd.: Bestimmung der Längen- und Winkelverbesserung beim Karteneingang mit Hilfe eines Nomogramms	16
Charamza, F.: Berechnung der beiden geodätischen Hauptaufgaben mittel der automatischen Rechenanlage Ural I	6
Jontschew, W.: Projektieren der vertikalen Gelandegestaltung in Bulgarien	146
Karnold, J. — Pukl, M.: Praktische Arbeit mit dem Tellurometer	221
Keil, I.: Kartenunterlagen zur Lösung der regionalen Gebietsplanungsproblematik des Aufbaues von Landsiedlungen und der Entwicklung der landwirtschaftlichen Produktion	228
Kleckner, A.: Geodätische Unterlagen für Projekte von Verkehrslinien	115
Kouba, J.: Für eine höhere gesellschaftliche Wirksamkeit unserer kartographischen Produktion	83
Marčák, P.: Einige Erkenntnisse aus dem Fachgebiet Geodäsie und Kartographie in Österreich	108
Maršík, Zb.: Der 22. Zeiss-Kursus für Photogrammetrie in Budapest	217
Maršík, Zb.: Beitrag zur Verbesserung der Technologie der Herstellung eines Photoplans	161
Mitschew, M.: Besonderheiten bei Bodenumlegungen der Gebirgs- und Halbgebirgs-LPG in der Bulgarischen Volksrepublik	141
Michalčák, S.: Tschechoslowakische geodätische Instrumente	213
Michalčák, S.: Über die Prüfung des Minuten-Theodolits	171
Nádvorník, B.: Das Projekt — Grundlage einer vollkommenen Planung	32
Pichlík, V.: Das topographische Stereometer STD-2 von Drobyschew und die Revision eines photogrammetrisch ausgewerteten Reliefs auf der Karte 1 : 10 000	21
Polák, B.: Orientierung eines Polygons mit Hilfe des Mondes	53, 73
Procházka, F.: Zehn Jahre der Höheren Fachschule in Prag	101
Průša, J.: Realisierung der Aufgaben, des zweiten Fünfjahresplans und die Hauptaufgaben des dritten Fünfjahresplans in der Geodäsie und Kartographie der ČSSR	1
Průša, J.: Vierzig Jahre der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei	81
Pukl, M. — Karnold, J.: Praktische Arbeit mit dem Tellurometer	221
Rambousek, J. — Růkl, A.: Veränderungen der geographischen Breite auf dem Geodätischen Observatorium Pecný im Zeitabschnitt 1958,7 bis 1959,9	190, 208, 225
Růkl, A. — Rambousek, J.: Veränderungen der geographischen Breite auf dem Geodätischen Observatorium Pecný im Zeitabschnitt 1958,7 bis 1959,9	190, 208, 225
Starosczyk, H. — Hofmann, O.: Die Genauigkeit des Stereoplanigraphen des VEB Carl Zeiss Jena	166
Šíma, J.: Eigenschaften der bei der photogrammetrischen Aufnahme angewendeten Luftbildfilme	111
Šutti, J.: Die Vermessung und ihre zufälligen Fehler aus dem Gesichtspunkt des dialektischen Materialismus	121
Vyskočil, P.: Umwandlung eines rechtwinkligen Schnittnomogramms auf ein Kreisnomogramm	25
Vyskočil, P.: Fehler der Flüssigkeitskompensatoren	65
Vyskočil, P.: Relais-Rechenanlage Z 11	128
Zeman, J.: Neue tschechoslowakische Norm-Messung von Deformation an Bauten	33
Zeman, J.: Ungarische geodätische Geräte moderner Konstruktion	230
Ženč, M.: Astronomische Bestimmung des Azimuts mittels Beobachtung eines Sterns in der Nähe der Elongation	45
Verschiedene	
IX. Kongres der Internationalen Gesellschaft für Photogrammetrie	129
Noch zur Revision eines photogrammetrisch ausgewerteten Reliefs auf den Karten in Maßstab 1 : 10 000	133
Umschau	
Besprechung, Kritik und Selbstkritik	118
Geodätisches Rechnen in der Praxis	19
Geodätische Instrumente, Geräte u. Hilfsmittel	35, 158, 238
Bücherschau 57, 80, 98, 119, 134, 156, 176, 195, 218,	238
Verschiedenes	20, 37, 60, 99, 137, 158, 198, 239
Aus der Arbeit der wissenschaftlich-technischen Gesellschaft der ČSSR	98, 123, 158, 218
Aus der geodätischen Praxis	96, 117
Verbesserungsvorschläge, Probleme und Standpunkte	20, 35, 94